

Iva Bidjin

XXVIII Certamen Ciceronianum Arpinas

LJUPKI GRADIĆ NA OBRONCIMA APENINA koji se dići da je, uz Cicerona, othranio još dva velikana rimske povijesti, Gaja Marija i Marka Agripa, i ove je godine bio domaćinom dvadeset i osmog međunarodnog natjecanja u čast Marka Tulija Cicerona. Arpino je tako, u razdoblju od 09. do 11. svibnja ove godine, ugostio i mlade i nešto starije poznavatelje Ciceronova djela iz ukupno 293 škole i 16 europskih zemalja, a prijevodu i komentaru Ciceronove riječi prionula su ukupno 494 učenika klasičnih gimnazija Europe.

Hrvatsku je ove godine predstavljalo osam škola iz Dubrovnika, Osijeka, Slavonskog Broda, Splita i Zagreba, a koje provode klasični program. Natjecanju su tako pri stupile učenice Nikolina Obradović i Marijana Rikalj iz *Gimnazije Dubrovnik* te učenica Marija Šimunović iz *Klasične gimnazije Rudera Boškovića* u Dubrovniku, u pratnji profesorice Tamare Gović, zatim učenice Maja Karnas i Mirna Vlahović u pratnji profesorice Nade Sabanov iz *Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku*, Ana Pavelić i Marko Filipović u pratnji prof. fra Luke Slijepčevića iz *Klasične gimnazije fra Marijana Lanosovića* iz Slavonskog Broda, Ena Jokić i Ema Kuzmanić u pratnji profesorice Inge Šegvić-Belamaric iz *I. Gimnazije Split* te učenici zagrebačkih klasičnih gimnazija, Ana Ilić i Maja Kušan iz *Klasične gimnazije* u pratnji profesorice Ariane Stepinac, Martin Čutura i Andrea Knežević iz *Nadbiskupske klasične gimnazije* s profesoricom Ivom Novak te učenici *Privatne klasične gimnazije*, Lea Ralić i Filip Vuković u pratnji profesorice Ive Bidjin.

Učenici zagrebačkih škola, primorani voznim redom, zajedno su se već 07. svibnja uputili vlakom preko Villacha za Rim, a potom za Frosinone, odakle su organiziranim autobusima 08. svibnja stigli u mještance Fiuggi nedaleko Arpina, u kojem je bio organiziran smještaj za sve sudionike. Program rada započeo je 09. svibnja u Arpinu, kada su učenici pristupili izradi prijevoda i komentara ovaj puta izabrana Ciceronova govora *Pro Sexto Roscio Amerino*. Odabrani fragmenti jednoga od ranijih Ciceronovih sudskih govora kojim je uspješno od ocebojstva obranio Roscija iz Amerije, a za sebe osigurao ugled i uporište za daljnji napredak u karijeri, govore o nužnosti razvoja tužilaštva i kaznenih parnica u Rimu. Osnovna ideja koju u odabranim fragmentima propagira Ciceron vezana je uz nužnost da se svakome čovjeku optuženome za zločin sudskim putem osigura mogućnost dokazivanja nevinosti, mudro pridajući veliku važnost tužiteljima čiju društvenu korist vidi kako u pravičnim osudama krivaca, tako još više u oslobođajućim presudama nevinih. Kako smo čuli, tekst nije uzrokovao problema našim učenicima, a nakon cjelojutarnjeg rada organizatori su sudionike poveli u šetnju do Starog grada, Civitavecchia, s ostacima kiklopskih zidina, gdje su proveli ugodno poslijepodne u druženju uz predivan pogled na Arpino.

Sljedećega dana organizirani su izleti općinom Frosinone, predjelom koji Talijani nazivaju još i Ciociaria, a sudionici su, nakon zajedničkog obilaska cistercitske opatije Casamari, podijeljeni na skupine obilazili različita mjestašca pod vodstvom organizatora (Alatri, Anagni, Fontana Liri, Boville Ernica, Coreno Ausonio i druge). Naša skupina bila je određena za obilazak Arpina, a nakon još jednoga prijepodneva provedena u tom predivnom gradiću, sudionici su se uputili u već tradicionalan obilazak benediktinske opatije Monte Cassino. Po povratku u večernjim satima u prostorima gimnazije organizirana je večera za sve sudionike, a nakon toga slijedilo je cjelovečerne druženje uz ples na glavnom trgu. Nakon svečana proglašenja pobjednika u jutarnjim satima 11. svibnja, koji su i ovoga puta ponajviše dolazili iz redova Talijana, skupina iz Hrvatske uputila se u avanturu putovanja u domovinu, a učenici su na povratak imali prilike prošetati Rimom i baciti pogled na značajnije antičke spomenike. Svi su se složili kako im je sudjelovanje na ovom velikom i časnom natjecanju pružilo nezaboravno iskustvo i priliku da upoznaju kolege i nove prijatelje iz različitih krajeva Europe te, unatoč već poznatoj talijanskoj ležernosti u organizaciji, organizatorima zahvaljujemo na domaćinskoj gostoljubivosti i trudu, a osobito na iskazanom povjerenju u naše škole i prilici koju su pružili nama, a i ostalim sudionicima, da sudjelujemo u ovom zanimljivom natjecanju.

M. Tulli Ciceronis Pro Sexto Roscio Amerino, 56, 57

Accusatores multos esse in civitate utile est, ut metu contineatur audacia; verum tamen hoc ita est utile, ut ne plane inludamur ab accusatoribus. Innocens est quispiam, verum tamen, quamquam abest a culpa, suspicione tamen non caret; tametsi miserum est, tamen ei, qui hunc accuset, possim aliquo modo ignoscere. Cum enim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciose dicere, aperte ludificari et calumniari sciens non videatur. Qua re facile omnes patimur esse quam plurimos accusatores, quod innocens, si accusatus sit, absvolvi potest, nocens, nisi accusatus fuerit, condemnari non potest; utilius est autem absvolvi innocentem quam nocentem causam non dicere. Anseribus cibaria publice locantur et canes aluntur in Capitolio, ut significant si fures venerint. At fures internoscere non possunt, significant tamen, si qui noctu in Capitolium venerint et quia id est suspiciosum, tametsi bestiae sunt, tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior. Quod si luce quoque canes latrent, cum deos salutatum aliqui venerint, opinor, eis crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, cum suspicio nulla sit. Simillima est accusatorum ratio. Alii vestrum anseres sunt, qui tantum modo clamant, nocere non possunt, alii canes, qui et latrare et mordere possunt. Cibaria vobis praeberi videmus; vos autem maxime debetis in eos impetum facere, qui merentur. Hoc populo gratissimum est. Deinde, si voletis, etiam tum cum verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione latratote; id quoque concedi potest. Sin autem sic agetis ut arguatis aliquem patrem occidisse neque dicere possitis aut qua re aut quo modo, ac tantum modo sine suspicione latrabitis, crura quidem vobis nemo suffringet, sed, si ego hos bene novi, litteram illam cui vos usque eo inimici estis ut etiam Kal. omnis oderitis ita vehementer ad caput adfigent ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.

Koraljka Crnković Seminar u Ninu

U SUBOTU, 7. LIPNJA 2008. u Ninu se, uz feštu u povodu Dana grada Nina, održao Županijski stručni skup profesora klasičnih jezika osnovnih škola, realnih i klasičnih gimnazija. Sudionici skupa razgledali su Arheološki muzej i starine Nina uz stručno vodstvo arheologa Mate Radovića. Potom je u prostorijama Ninske osnovne škole kolegica Koraljka Crnković uz fotografije i antičku glazbu održala predavanje *Nepoznati mitovi klasične Grčke*.

Međunarodno natjecanje iz grčkog jezika

STRUČNA KOMISIJA MINISTARSTVA PROSVJETE i religije Republike Grčke odabrala je najbolje učeničke rade 6. Međunarodnog natjecanja iz starogrčkog jezika koje je održano 12. 3. 2008. istovremeno u 20 zemalja sudionica. Od ukupno 10 učenika iz hrvatskih klasičnih gimnazija, najboljom je proglašena Dina Rnjak, učenica Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku. Ona će u pratinji svoga mentora, prof. Matije Zorića od 30. 08. do 04. 09. boraviti u Ateni, gdje će joj na svečanoj dodjeli nagrada pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Grčke biti dodjeljena nagrada. Osim na grada prvoplasiranim učenicima, Komisija je ove godine odlučila dodjeliti i specijalne diplome za izuzetne rade. Od naših učenika te će specijalne diplome biti dodjeljene Anamariji Vargović, učenici Privatne klasične gimnazije u Zagrebu i Marku Filipoviću, učeniku Klasične gimnazije Fra Marijan Lanosović iz Slavonskog Broda.